

Sygn. akt I CSK 2089/22

POSTANOWIENIE

Dnia 30 czerwca 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Ewa Stefańska

w sprawie z powództwa J. K.
przeciwko Skarbowi Państwa - Sądowi Rejonowemu w Lipnie
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 30 czerwca 2022 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku
z dnia 29 czerwca 2021 r., sygn. akt V ACa 587/19,

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) zasądza od powoda na rzecz pozwanego Skarbu Państwa – Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej kwotę 5 400 zł (pięć czterysta) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym;**
- 3) przyznaje na rzecz adw. A. P. od Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Toruniu kwotę 3 600 zł (trzy sześćset) powiększoną o należny podatek od towarów i usług, tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 29 czerwca 2021 r. Sąd Apelacyjny w Gdańsku częściowo uwzględnił i w pozostałym zakresie oddalił apelację powoda J. K. od wyroku Sądu

Okręgowego w Toruniu z 18 września 2019 r., w sprawie przeciwko Skarbowi Państwa reprezentowanemu przez Sąd Rejonowy w Lipnie o zapłatę.

Powód wniósł skargę kasacyjną, w której zaskarżył wyrok Sądu drugiej instancji w całości i domagał się, na podstawie art. 398¹⁵ § 1 k.p.c., uchylenia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy Sądowi Apelacyjnemu w Gdańsku do ponownego rozpoznania, ewentualnie uchylenia także poprzedzającego go wyroku Sądu Okręgowego w Toruniu i przekazania sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną pozwany wniósł o odmowę przyjęcia jej do rozpoznania i zasądzenie na rzecz Prokuratury Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna powoda nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania.

Zgodnie z treścią art. 398 § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli: (1) w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne; (2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów; (3) zachodzi nieważność postępowania lub (4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Sąd Najwyższy bada tylko wskazane w skardze kasacyjnej okoliczności uzasadniające wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania, a nie podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie.

Skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398 k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi

kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony – co należy podkreślić – wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c., nie obejmuje zaś merytorycznej oceny skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

Jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania skarżący wskazał na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie objęte podstawami kasacyjnymi, doniosłe z punktu widzenia rozstrzygnięcia sprawy i nierozwiązane dotąd w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może się przyczynić do rozwoju prawa. Powołanie się przez skarżącego na takie zagadnienie wymaga jego sformułowania oraz uzasadnienia występowania w sprawie (postanowienie SN z 28 listopada 2003 r., II CK 324/03, postanowienie SN z 7 czerwca 2005 r., V CSK 3/05, postanowienie SN z 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07, postanowienie SN z 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, postanowienie SN z 26 września 2005 r., II PK 98/05, postanowienie SN z 10 maja 2019 r., I CSK 627/18).

Tymczasem analiza skargi prowadzi do wniosku, że powyższe przesłanki nie zostały wykazane. W szczególności w skardze kasacyjnej powoda nie wskazano istotnego zagadnienia prawnego, a jedynie ograniczono się do sformułowania postulatu, aby sąd *meriti* dokonał prawidłowej – według skarżącego – wykładni art. 417 § 1 i art. 417¹ k.c., polegającej na samodzielnym ustaleniu przesłanek odpowiedzialności odszkodowawczej, w sytuacji, gdy powód nie dysponuje prejudykatem.

W sprawie nie zachodzi nieważność postępowania, którą Sąd Najwyższy bierze pod rozwagę – w granicach zaskarżenia – z urzędu (art. 398¹³ § 1 k.p.c.).

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia obu skarg kasacyjnych do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i art. 99 w związku z art. 108 § 1, art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c., z uwzględnieniem § 2 pkt 6 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia

22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1800 ze zm.).

O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu w postępowaniu kasacyjnym orzeczono na podstawie § 8 pkt 6 w zw. z § 16 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (tekst jedn. Dz. U. z 2019 r., poz. 18).

[as]